

Ssy-li spěvat,
Pilnje dželal,
Stronja cže
Sswobóny statot,
A twój zwjatot
Gradny je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Lubošcz ma;
Bóh pak zwérny
Psches spät mérny
Czerstwošcz da.

Njeh th spěwasch,
Gswernje dželasch
Wschédne dny;
Džen pak zwjath,
Duschi daty,
Wotpocžni th.

S njebjieš mana
Njeh czi khmana
Ziwnoscz je;
Ziwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wolschew cže!

F.

Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kózdu žobotu w Gsmolerjez knihicžischczeřni w Budyschinje a je tam sa schtvortlétetu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. njedžela po žwj. Trojzy.

Jap. st. 4, 23.—31.

Wyżoka rada běsche Jana a Pětra puschčila s tym hroženjom a pschikasnu, so njebychtaj dale žanemu czlowjeku wjazy wo injenu Jesužu neschto rēčaloj, ani wuczilkoj w jeho injenje. Duž ho japoschtołaj i tym zwojim podeshtaj a pschipowjedaſhtaj jim, schtož běchu wyschšchi měshnizy a starschi i nim prajili a schtož běchu woni jim wotmolwili. Žaneje injenscheje khrobłoscze, hacž wonaj staj pokasaloj, njenamałachu tež pola wožady; město teho so bychu ho nastrózili, džiwajo na ho pschiblizowaze pscheszéhanje, posbězechu woni žwój hłob w jenej myžli k Bohu, wot njeboži mōz a wutrajnošez wuprožycz. Hdžež tajka radošez i modlitwje wožadu napjelnjuje kaž kózdeho jenotliweho, kažki to dobytk sa wschitlich!

Wobrocžmy ho w horju a srudobje w modlitwje stajnje na Boža.

- Pschetož:
1. bjes jeho wole žana wloža s nasheje hłowy njepadnje;
  2. jeho hnada je w klabnych žylna;
  3. a won naž pschezo hischče napjelni se zwojim duchom.

1. Młoda křesćijanska wožada s teho, schtož běsche japoschtołow trjehiko, derje czujesche, so czežke czashy na nju czakaju wušnacza Jesuža dla. My tajich pscheszéhanjow ho bojež njetrjebamý nasheje wery dla, tola mamý ju w týchnoščach wopokasacz, dokelž stare křesćijanske

pravidlo pschezo hischče płaži, so mamý psches wjele týchnoščow do Božeho kralestwa nuts hicž. Stajimyli ho w tajke týchnošči modlo pod pschikrym wschehomózneho, kij je njebio a semju a morjo a wschitko, schtož w nich je, cziniš, fakt czujemý ho to derje wukhowani: njeje tajke wérjaze pohladanje i njemu wjele lepsche hacž prósne skorženje a žakoščenje, kotrež móže jenicžy khrobłoscž podcziszczeč a wscho pohórschicž, dokelž my s teho dobrý troscht czečpamy, so hdvž jeho wóczę nad nami wachuje a jeho ruka naž wobarnuje, ho nam bjes jeho wole to najmjeňše stacž njemože. To pokasuje nam Jesužowe živjenje, teho žalbowaneho, na kotrehož su ho shromadžili Herodasch a Pontius Pilatus s pohanami a s Israelskim ludom, so bychu czinili, schtož twoja ruka a twoja rada je prjedy postajila, so by ho stało. To preduje nam Lutherowe živjenje, na kotrehož staj ho hamž a khězor sjednocziloj, teho žwědka evangelskeje wérnosče podcziszczeč a jemu tola nicžo czinicž njemožeschtaj, dokelž běsche pod pschikrym najwyschšeho. Duž je kražnje spěvacž: Jed'n twjerdy hród je našch Bóh žam!

2. Modlitwa křesćijanske wožady w Jerusalémje ma tajke wyżoke myžle, so móže nam s pschikkadom byž. Woní njeprøsha naprjedy wo wotwobroczenje „ho, hdvž by to tón řenjes w swojej radže hinač wobsamknýl a hischče wjele injenje, so by ruku wupschestrjel njepscheczelow snicžicž: derje pak, so by psches žwoju hnadu w jich klaboszci žylny był a zwojim klužobnikam dał, so bychu se wschej khrobłoscžu jeho žłowa rēčeli a psches nowe zejhi a džiwý Jesužowe injeno pschekražnili, w kotreymž

dyrbja wschitzh sbóžni býez. My dyrbimy hishcze někotru kroczel do předka cžinicž a nasche duchowne žiwjenje dyribi ſo roswiwačz, hacž ſo w ſwojich modlitwach tak wyſoko poſběhnjemy, ſo bychmy pſchisporjenje Božeho kraleſtwia předy naſcheho derjehicža ſtajili; njechamy ſo pſches tole pſchirunanie cžim wjetſcej horſiwoſczi poſhnučz dacž? Woſajm ſo k njemu w poſnaczu naſcheje ſlaboſcze, potom ſo wón pſches ſwoju hnadu w naſ ſylny wopokaže, wón budže nam prut a ſij a budže naſ dostojoñych cžinicž k wschemu, ſchtož móže jemu k čeſczi, nam a druhim k ſbožu ſlužicž. To je prawy ſrěd, ſo jako Jeſuſowu wucžowniku w naſchich běženjach wopokaſacž a tež druhich pſches naſchu wobſtajnoſcž we wérje poſylnicž.

3. Wſchudžom pak, hdžej ſo wéra a modlitwa ſjednocžitej, tón Anjes pſchezo hishcze ſwojeho ſvjateho Ducha wuliwa: taž běſche to ſa modlazu ſchecžijanské woſadu wotmolwjenje wot horkach, wón jeho tež na naſ dawa, hdž ſmý we wérje wobſtajni w modlitwie. Wón chžyl ſ połnoſcžu ſwojeho Ducha kózdeho ſwojeho ſlužownika wuhotowacž, ſo bychmy dale a bóle jeho ſłowo ſ wjeſkoſcžu pſchipowjedali, ſo by naſche dželo podarmo njebylo w tym Anjesu; wón chžyl jeho bohacze wulecz na ſyku woſadu, ſo by ſbóžnych cžinjazu móz evangelijsa na ſebi ſacžuła a dostojoñje po nim fhodžila. Wſchudžom, hdžej Boži duch duwa, hiba ſo tež nowe žiwjenje, ſo by Chrystus w naſ wozjwił, naſcha Boža ſlužba byla modlenje w duchu a woprawdze, my bóle a bóle ſhromadžisna ſvjatych bywali. To ſebi dženža wuproſhymy: wuſlyſh naſchu modlitwu Jeſom Chrysta dla. Hamjeń.

Ranischi ſpěw.

Se ſłodkich drěmkow ſtanu,
We měrje ſchewjeny,
Duz ſhwalne ſpěw ſčahnu
Mi ſ wjeſ'lej' wutroby.

Ty móz a derjehicže
Nam ſlabym darjeſche.
Ty džesche: „S měrom ſpicže
A ſtrowi ſtawajcze!“

Něk radoſcž, žohnowanje
Na wſchitko roſhywaſch,
A wschemu ſiwe ranje
A nowy wodých dasch.

O Božo, jažne ſteja
We rožy ſahony;
A hdžej mi wóczka džaja,
Ssu twoje dobroty.

We hajkach a we ſežku
Chor tebi ſapěwa,
A k njebju kwětki nježu
Czi wopor wonjenja.

Tež my toh' Anjeſa ſhwalmu
We ſylym žiwjenju;
A ſhwalobne jom' pſalmu
Njech naſche ſkutki ſu!

Krusch k ſ najstarſcheho ſwětnego piſma. (Skončzenje.)

Mjes wschemi pak je naježaſzího ſlawjeny „Indra“ t. j. Boh deshcza jako ſdžeržet ſweta, jako wschech ſtworjenjow ſeživjet ſchęzedry, jako Boh mózny, ſiž pina rózno njebjio a ſemju, mrózcele

wodži a ſroſeženja dawa na ſemi a ludžom roſom a ſbože, ſprawný ſaplačer dobrým a ſhym.

„O Indra žadyn njej!“ tak mnohi praji,

„Schto hdy joh' wohſada? Schto budžemy jeho čeſcžicž?“

Tak měnklowazemu wotmolwi pſchiboh:

Tu ſhym, o měnklerjo, mje wohlej tudy!

Hlaj, prawi ſ radosežu mje poſběhuja;

Do ſmjerče ſaražuju bjesbóžnikow!

Po tajkim wschitzh jemu ſpěwaju:

Khwalcze khwalbyhōdnoh' Indru,
Tom' hospodarzej ſaſpěwacze,
Rajbohatschemu dobywarjej;
Joh' čeſczi wſchitko, ſchtož je ſiwe,
Joh' pocžecžuje ſe ſkutkami;
Indra je, ſiž wužwobodži!

Wſchitzh ludžo, wſchitke ludy
Sſlawja Indru ſe ſpěwami,
Sſlawja jeho ſ hčerluschami.
Kíž najlepſhe ſubla dawa,
Dawa ſbož k wojowanju,
Dawa možy k dobywanju.

Wón naſch wodžer chžyl naſ pſchewjescž
K ſbožu ſłowotny na ſodžach, —
Indra na wschech njeſchecželov!
Pomhaj ſ twojim wotſchewjenjom,
Počaž pucž nam dobrocživje
A naſ k ſbožownoſci pſchewodž!

We wſchitschim jažnym njebijekim kraleſtwie roſenawaju ſo po Rikwědze wjazore bójſke možy a byča n. pſch. Zurja = ſlónzo, ſjas = gr. Gos t. j. ſerja, Puzan = ſeživjet, Wiznu = ſkutkowat (Wiznu pak je jeniczki, ſiž je tež poſdžischo w „trimpurti“ t. j. w Hinduſkej božej trojizy ſdžeržanu wostał). Wysche tych wschech a nad nimi wschemi knježi jako bóh wjeſchny „Warna“ = wobpſchijer ſweta — gr. „Uranos“ ſe ſwojimi nježmjerňmi pomožniki: Uncz = wudželer, Daža = khman, Bagha = ſl. Bog = ſchitowat atd., ſiž běchu pſchimjenowani: „angiras“ — gr. angeloi — ſwj. jandželjo. Wo tym wjeſchnym pak ſpěwa Rikwěda:

Wulku mudroſcž ſjewja jeho ſkutki:
Waruna ſlónčku pucž je pſchipoſaſal,
Po žolmje žolma ſchumjo wodý lija, —
Wón čažam twori doholtne jich doby,
Te wodži jako žrěbíz ſwoje ſobly.

A nastupajzy jeho wschehowedomoſcž:

Wón ſedžblivje wſcho pſchewidži na ſwěcze,
Kaz hospodař, hdž ſliſko pödla ſteji;
Schtož ſkrađu cžini ſo w najpotajniſchim ſucže,
Te wſchitko boham wědome a ſjawné.

Schtóžkuli fhodži, ſtoji, ſkrađu lažy,
Schtóž khowanku ſej pyta abo cžeka,
Schtož dwaj ſej ſkrađu ſedžo ſradujetaj,
To Waruna tež ſlyſhi jako tſecži.

Kaz ſemja Warunowa je toh' krala,
Majdalsche kónzy njebjia ſu tež jeho;
Hlej, wobě mori tej ſtej jeho ledžbi;
Tak tu w kapzy wodý wón tež bydli.

Chžyl dale ſcheroſcze njebjia ſhwatačz,
Ja njebych wuſchol Warunej tom' kralej;
By ſ njebjie pſchischi jeho wobhoniſerjo,
Kíž ſ tybzazorym wóczkom ſwět pſchewidža.

Mjes ſemju ſchtož je a mjes njebjemami,
To pſchephta, to ſnaje kral Waruna;
Wón licži člōwſkich wocžow mitotanje
A džerži wſcho, kaz kóſku hracž, w ružy.

Rajka pobožnoſcž namaka ſo tudy na 139. pſalm a druhé biblike wuprajenja! — Kaf wjele podobneho na biblike „Tohu va bohu“ wo ſpočatku ſweta podawa Rikwěda w 10, 129 n. pſch.:

Tu njebe bytnosće, niz njebytnosće,
Niz mróčno žane ani njebo nad nim.
Hdže hiba šo schto a po czejej woli?
Bě woda juž a hľubočina bjes dna?

Niz ſmjerče ani njezmjertnosće běſche,
Džen njebe hishcze dželeny wot noz̄y,
Pak jeno dycha bjes něczejoh' ducha
Ssamlutki duch a nicžo njebe nad nim.

We mročoče bě mróčno ponurjene,
We ſpočatku wscho w mjerwje žolmowaſche,
A puſtota bě na wschem žolmowanju,
Pſches czoſlimu pak jeno doby ducha.

Sso pocza hibacž w nim preni nahon,
Sso hibacž prenja ſchfrička živoh' ducha.
Swjask bječja wuſledži w njebytnosći,
Schtož mudry ſ roſkudženjom pilnje bada.*

A preki pſche wscho pſcheczeže ſo nitka:
Schto dha bě delkach abo ſchto bě horkach? —
Tu wózowjo a tamle bójſke mozy;
Tu domisna, — ſa tamny požadanie. —

Doscž na tym, ſnadž hižo ſ teho ſo ſpoſnaju bohate ažo-
nanzy a podobnoſć Rikwedy na naſche ſwoje piſmo, ſo pak tež ſpoſnaje, ſo je — kaž linjeschli čiſtu wodu do ſudobia, čim dleje ſteji, čim wjozy ſo naſyda ujerjada — pſchirunashli Rikwedu
ſ poſdžiſhimi wědami a ſ netečiſhei Hindufkej pſchitweru, ſo je
czlowjeftwo ſ prijodka wjele bliže ſtało pſchi prawej wérje do
jeneho Boha, dyžli poſdžiſho pohanſki ſhwet. Boh dal, ſo by
naſch netečiſhi narod kroczele nječinił do ſady, ale ſ lepſhim do-
pređkařtowom (Phil. 3, 13) ſapomil, ſchtož ſ poſleda je, a ſtejal
ſhwetu ſa tym, ſchtož ſ prijodka je!

Dónit stareho kandidaty.

Běch hižo 39 lét starý w lécje 1806 džen 23. junija a bydlach
we wjetſchej wky w Delnjej Lužicy pola ſwojeje staruſhkeje
maczerti na jeje wumjeňku w niſkej malej ſtwicžzy. Tačo rano
wozucžich, ſaklincžachu ſwonu bliſkeje ſyrfwje: bě njeđela. Běch
jara ſrudny, ſo dopominajo, ſo budu naletu hižo 40 lét a pſchezo
hishcze žaneho ſtaſtojſtwa — bjes móžnosće do mandželſtwa
ſtipicž. Rjeniſchi džel mojeho živjenja bě ſaſchol, a ja pſchezo
hishcze nicžo njebeč, hacž wulžy wučenym magister, ſhudy kandi-
data. Róždy mje ſhvalaſche, kóždy mjeſche mje rad, ale nichto
mi njeponhaſche. Druh, ſotſiž ſo njebečtu tač prozowali ſož ja,
běchu ſbožowniſhi; mějachu ſtaſtojſtwa, mějachu mandželſtu. Ach,
mi pak běchu ſaſchle wſchitke raje mlođoſće, mi ſpadowachu wſchitke
žony rjaných ſlotnych čaſkow! Róže ſeſeja, róže ſwjadnu kaž we
ſtrobje, tač we naſchim živjenju. — A wboha Hilžka! Tež wona
dyrbjeſche wukzecž, kaž rjana ſwětka na wýzofej horje, hdžež nje-
ſnata ſe ſwojimi pſchymy ſeženickami czlowjefſke wocžko wofchewicž
njemož. Šyly ſtipichu mi do wočow, jačo ſo na nju dopom-
nič. Hilža běſche hižo 11 lét moja ſlubjena njeviesta. Pělna
a pobožna ſerbowka běſche wopuſtečzena a ſabyta na ſwěcze,
runje kaž ja. Na mnje wona — hižo 28 lét ſtara — jenicžy
čaſkache.

Wſchitko to pſhemylíwſhi běch ſo ſwoblekał. S dobom ſo
ſaklapa. Líſtnik ſastupi. Wulki a čežki líſt mi pſchepoda; dyrbjach
40 pjenježkow ſa njón ſaplacžicž — žadny to ſnadny wudawf
ſa ſhudy kandidatsku móschen. Ta wotewrich líſt a čiſtach —
čiſtach, a mojej wocži buſhcej polnej ſyly. Poſložich líſt —
čiſtach ſ nowa. O Hilža, o Hilža! Schto moje ſbože wopishe?!
Kaſka radoſć, kaſke wjeſele! Precž czeſkaju čemne čaſky, kóz
ma wſcha nuſa, wſcho horjo, rózowu wotewrja ſo pſchichod pſchede
mnu. Padžech na kolena, poſhilich ſwoje čzolo a plakach prene
ſyly njeuprajomneje radoſće we ſwojim živjenju, džakowach ſo
Bohu ſ zykle wutrobu ſa taſku wulku hnadi a dobrotu. Líſt běſche
mjeniujy wot jenicžkeho pſchecžela, ſararja bliſko Buduſhina w
Hornich Lužizach. Temu běſche ſo ſkonečnje radžilo, jenemu hrabjej,
jemu pſchecželnemu, mje naležniſho ſa ſararja porucžicž. Po

* Badacz = forſchen.

tuthym liſeže móžach ſo ſ wětoſežu nadžecž, ſo tamne město doſtanu.
K temu mějach hishcze nadžiju, ſo mje, kaž mi mój pſchecžel
piſasche, knjes hrabja ſa wuczerja ſwojeho jenicžkeho ſyna wuſwoli
a ſo ſo pſches to, ſchtož bě w ſpočatku mojeje Hilže dla jara
wažne, moje dohody hishcze powyscha. 15. oktobra dyrbjach
ſi wětoſežu do Lipſka pſchiniež, dokelž tehdy knjes hrabja, wot
pučowanjom ſo wróčzo, pſches tole město jědžesche. Tam chžyſche
mi ſjewicž, hacž mje ſa ſararja wuſwoli, a hdny móžu nowe ſtaſtojſtvo
naſtupicž. Vokazija, wot hrabje podpiſana, ležesche hižo w liſcze.

Tak běſche njenadžijy moje 15-lětne žadane dopjelnjene.
Běch wěſth, ſo ſhym ſrudne čaſky ſkonečnje pſchewinyl. Nowa
radoſć ſhadžesche we mni, radoſć, fotruž njemóžach wuměricž.

„Džen mojoh' bječja hafle ſhwita

„A duch a mozy wozueža.“

Vokaziju w ruzh běžach hnydom ſ ſwojej Hilži, fotraž kóz
naſcheje wky bydlesche. Ta namakach ju ſamu. Wona ſo džiwaſche,
jako mje wuhlada. Chžyſh ji ſwoje wjeſele wupowjedacž, tola
žaneho ſlowčka wuprajicž njemóžach. „Kaſke njeſbože dha je
Tebe podeschlo?“ woprascha ſo ſkonečnje Hilža ſtyſkniwje. „Ach
Hilža, ach Hilža!“ wupraſhnych, „ſrudbu a týſchnosć drje ſhym
ſwucženy, tola wjeſele a radoſć je pola mje rědko ſ hofezom.“
„Wjeſele? Wjeſele? ſrosumich prawje?“ woprascha ſo Hilža,
a wutrobná, džecžaza radoſć jaſnijesche ſo w jejnym woblicžu.
Tak rjana hishcze moja Hilža ženje byla njebe. Pſchepodach
ſwojej pſchecželných list. Wona cžitasche. „Ta du ſ tobu, hdžez-
kuli chžesčh“, wotmolwi ſpěchmje a plakach ſyly ſwjeſeloſcze.
Běchmoj ſbožownaj, kaž jandželjo. Wſchaf namaj nětko živjenje
poſne róžow ſakcžewaſche.

Próza, strach a ſtaroſče běch ſabyte. Tačo hishcze pøviedachmoj,
ſi nowa ſaſwoni, a tež mbi džecžmoj ſo Bohu džakowacž, ſo bě
naju prôſtvu dopjelnil. Kač derje namaj běſche, jako ſwonu rjenje
ſwoje jaſne ſynki pſches pola a hona ſczelechu a jako ſ týbaž
ertow móžne ſherluſh ſhwalby ſa džakm wopor ſaklincža!

Haj, klinčeče, ſwonu klinčeče,

A hraječe pſcheče.

O ſyngčeče, hloſhy, ſyngčeče

Nam rjane ſherluſche. —

„Sso ſamo roſumi“, prajach ſ ſyrfwje ſtupajo, „do ſarskeho
domu njeſaſtujo hjes mandželſkeje. Trjebam dobru, ſwěrnu
hospoſu. Pſches tebje dyrbji ſo tamny zuſy dom ſa mnje do
pſchecželneje domowinu pſchewobrocžicž.“

Spſchecželeny mi bur, fotrehož džecži běch wučil, chžyſche
mi ſwój lóžki wosyk ſučowanju do Lipſka požecžicž, ſchtož
ſi džakom pſchijach.

Běſche runje jara njeméřny čaſk. Wſcho bě na bitwu hotowe.
Pruſſki kral ſtejſche w Thüringſkej ſe ſwojim wójskom pſchecžiwo-
móžnemu ſhžorej Napoleonej. Na to wſchitko moja Hilža a ja
mało ſedžbowachmoj. W Berlinje běchu wſchitzy pſchecžwědcženit,
ſi Franzowſojo doſpolnje ſbicži hnydom ſažo pſches Rhein zoſnu.
So bych preni byl, tif ſlawu pruſkeho wójska ſanocha, běch pſchezo-
do pređka pječ a dwazecži ſherluſhoto wudželał, w kotrychž krvatne
bitwy a móžne dobyčza naſchego wójska ſhwalach. Tak mějach ſe
kóždemu ſherluſhcej jeno wjeſh abo měſtačko pſchistajicž, hdžež bě
ſo bitwa bila. Radžijach ſo, ſo mohl ſa tute tak ſhwalbne
wójnske a dobyčerſke ſpěw wot naſkladnikow njeſhto ſtow hritnow-
doſtacž. Pſchi pučowanju do Lipſka, ſo roſumi, njeſmědžach tutón
móžny rukopis ſabyč. Sſnano móžach tam hižo prene čiſhceče-
dacž.

15. winowza dželich ſo wot ſwojeje ſubeje Hilže. Njeſviedžach
hishcze, ſak wulžy njebožowny bě tutón džen ſa Prukow. Tehdy
wopravdže njebych hishcze wěril, ſo je Napoleon pola města ſen-
jich zyłe wójsko ſbil a ſanicžil. Kaž rucze ſo ſ Lipſka domoj
wróčzich, dyrbjeſche ſwak byč, a na to chžyſh ſe ſwojej Hilžu
hnydom nowe ſtaſtojſtvo naſtupicž.

(Poſtracžowanje.)

Sprawnoſć ſo dani

abo

Lépje mało ſ cjeſcju,

Dyžli wjele ſ leſcju.

W ſromizach bydlesche ſurbanez ſuri, ſhudy muž, tif
mějſche žomu a črjódku džecži ſeživicž. Sprawny pak bě, to
wſchitz ſo wky wjedžach. Teho dla, hdny mějachu ſudžo njeſhto

w měsíce wobstarac̄, dha woni Šurja pôzlaču. Sedyn džen běsche jeho wježný knjeg i ſebi ſawolal a prajil: Šurjo, dži hnydom do města, a wobstaraj mi tam tele lisy. Hurbanez Šurij poda ho na puc̄ a džesche wježely po drósh do města. Wón bě dobrý pěſchł a nježerjeſe ſo horje. Ma pucžu jemu wſchelke myžle pſches hlowu džechu. Woſebje ſpominaſe na tón drohi čaſ, ſo ho džec̄i doma bôle ſa khlebom praſcheja, dželi ſudž ſa dželom, a ſo ma drje nôž w ſaku, nicžo pak i ſranju ſa wbohe džec̄i. Haj, w tym čaſu bě někotra nanowa a maczeřna wutroba ſtaroſčiwa a tu prôſtu: naſch wſchédny khleb daj nam dženža, někotryžkuli nutniſcho ſdychowaſe dželi hewak. Tak ſo tež Hurbanez Šurjez džesche na pucžu do města; wón tu ſchtvortu prôſtu nutrie ſpěwaſe a pſchi tym na žonu a na džec̄i myžleſe a na ſwój ſoldk, iž mózniſe ſchęzowkaſe, dokelž bě prôſny.

Hlaj wſchal! prajesche wón na jene dobo a ſchiliwſchi ſo poſběze mały ſwiaſt, do módreje papjeru ſawaleny, a na kotrejž ſtejeſe: 100 tolet papjerjaných pjenies.

W přenim woſomiknjenju ſo myžle radoſče w nim hibachu a wón pſchi ſebi rjekn: hdyž je nusa najwjetſcha, je pomož najblížcha, — 100 tolet — něk ſy ty bohaty muž; — tak wjele hyscheze ſenje měl nježky. Ale w bližším woſomiknjenju ſtýknywſchi ruzy ſo modlesche: njeſedž naſ do ſphytowanja. Schwilku wón tak ſměrom ſtejeſe a pſchi ſebi myžleſe, tón, iž je pjenies ſhubil, je tež wěſče trjeba. Ta bych chyl, ſo bych je jemu ſaſo dac̄ mohl.

Hurbanez Šurij ſo wſchudžom roſhladowaſe, ale nictó tu njebe, kohož by ſo praſchez mohl, hac̄ je něchto ſhubil. Duž týktyh wón tu papjeru do ſaka a džesche dale. Ta pak jeho paleſche kaž helski woheň a ſphytowař pſchezo ſaſo i njemu ſtupaſche a chysche jeho naręczec̄: ſhowaj ſebi te pjeniesy, te móža tebi wjele pomhac̄; tak moſch hnydom khleb ſa ſebje a ſa žonu a džec̄i, a tón, iž je te ſame ſhubil, móže je wěſče parowac̄. Wón pak pſchezo ſaſo ſo modlesche: njeſedž naſ do ſphytowanja.

(Poſracžowanje.)

Ujedžela a ſwiaty džen.

Luby Bóh je ſi njebejš prajil:
Schęſcz dnjow, čloweče, ſym czi ſtajil,
Ma tých prözui ſo a dželaj —
Sſedmy ſe mſchi khodž a ſpěwaj:
Czechz mój džen a ſlowo ſwiate,
Twojej duschı i ſbožu date;
Schtož ſy ſlyſchal njeđelu,
Duschi khleb je w týdzenju.
Schtož to njecha, — žohnowanje
Najlepſche ſam ſebi ſranje;
Tole, lube džec̄atka,
Sapischeze do pomjatka!

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Sańdeny týdzeń ſwyczeſche Draždžanske hlowne towarſtwo Gustav-Adolfskeho wuſtawa w Budyschinje ſwój lětſchi ſwiedžen, na kotrejž evangelske ſiwnjenje, w naſchim měſeče ſnejeſaze, na najrjenscho na ſjawne ſtupi. To běſche kſheszczijanske ſiwnjenje w najwyschim ſmyžle; ſo njejednaſche wo pſchimanje katholiskeje zyrfwe, ale wo luboſcz i roſpróſchenym wěrybratram w wukraju; ſo njeſberachu pjeniesy, ſi kotrejmiž by ſo njevěra pſhestupiaſzych katholiskich mytowala, kaž ſo nam porokuje, ale dary luboſče ſo dawachu ſa poſylnjenje evangelskeho ſiwnjenja, hdyžkuli ſo hiba a pomož hlađa. We wſchelkých rěčach a ſwiedženſkich předowazjach bu to w jenym duchu wuprajene. Evangeliska zyrfke ſo nježiwi ſi hidženjom Romskeje zyrfwe, ale ſi Kneſowym čiſtym evangelijom. Bóh je ſi njej — a my ſmy tež kſheszczieno! Wjele duchownych ſ bliska a ſ daloka a wjele pſcheczelow dobreje wěžy běſche ſo hido pónđelu wječzor w „krónje“ ſeschlo, hdyž ſo Draždžanske towarſtwo witasche a duchownaj ſi wježorneje Pruskeje a ſi Pósnanskeje wo hubjenych wobſtejnosczech w ſwojimaj roſpróſchenymaj woſadomaj rěčeschtaj.

Wutoru dopoldnja wotewri knjeg wſchich konsistorialny radžic̄el D. Dibelius hlownu ſhromadžiſnu ſ modlitwu i Bohu. ſ jeho ſahorjeneje poſtrowjeniſkeje rěče, w kotrejž wón na ſana Biedricha

Wulkomyžlneho poſka, iž ſo runje pſched 400 lětami, 30. junija 1503, narodži, budž jenož wuſběhñjene, ſo je 2092 woſadov we wſchech krajach, kotrež chzedža wſchitke podpjerane byc̄. Tón króž ſo 36,700 hr. wulich a mjeuſich podpjerow roſdželi. „Wulčdar“ (7000 hr. a i temu hiſčeze 3271 hr.) dosta Haſelsdorffska woſada w Hoſrskich horach. Popoldnju běſche zyrfwinſki konzert. We wježornej ſhromadžiſne, na kotrejž ſo tež naſchi Sſerbjo, kaž hižo wječzor prje ſy, w nadobnej licžbje woſadželichu, duchowni ſ diaſporu (ſ roſpróſchenja), jedyn po druhim wo nuſy a pſchesczehanju evangelskich woſadov mjes katholiskimi rěčo, ſwědčenje wo možy evangelijsa woſpoložichu.

Kaž wutoru wječzor, taſ ſaklinčachu tež předru rano w 7 hodž. ſwonj evangelskich zyrfwior, ſo bych ſu lužom hlowny ſwiedženſki ſen pſchipovjedgle a na ſemſche proſkyle. W 9 hodž. ezechnejech u měſčezanske a ſidovske džec̄i do Božej ſlužby ſa džec̄i do Marijneje Marcžineje zyrfwe, w kotrejž knjeg wſchich konsistorialny radžic̄el D. Dibelius předowasche. ſ dobom pſelnjeſche ſo Michalska zyrfke ſe herbſkimi ſemſcherjemi. Tež knježa wucžerjo ſ prenimi rjadownjemi Wulčovjelskowskeje, Burkežanskéje a ſsokolčanskéje ſchule běchu pſchischli. Zyrfwinſki khor pod wuſtojnym naſjedowanjom knjega ſantora Kaplerja ſpěwaſe: „Pſchiindž, ſwiaty Duch, ſi njebejš i nam!“ ſswiedženſki předar, knjeg ſarač Mroſak-Hrodžiſčezanski, ſaložujo ſwoje předowanje na ſes. 49, 15, ſwiedženſkej woſadze pſchiwola: „Evangelika zyrfke, njeſapomá ſwoje džec̄i w zusbje! 1. Poſtań, ſo by ty poſylnila te ſbytne džec̄i w zusbje! 2. doponhaj i ſiwnjenju tym nowonarodženym džec̄om, iž chzedža ſiwe byc̄!“ Mjes wjazorymi herbſkimi duchownymi, iž ſ woſadu hnijazemu předowanju pſchipovſluchachu, běſchtaj tež knjeg duchowny Herrmann ſ Nowoměſta pola ſiſerských hör a knjeg Ulbik, ſa kotrejuž woſadu ſo kollektu ſběraſche. Naſchi ſa wſchitke dobre ſlufki ſtajnje woporniwi Sſerbja darichu 281 hr., w kotrejž je ſběrka ſsokolčanských ſchulſkých džec̄i, 5 hr. wučinjaza, wopſchinjenja. — W Petrowſkej zyrfvi ſaloži knjeg ſarač lic. theol. dr. phil. Rüling ſ Lipska, kotrehož nan je w lěcze 1880 na Budyskim Gustav-Adolfskym ſwiedženju předowal, ſwoje mózne předowanje na ſana 4, 35—38 a wuſjedowasche: „Poſběnče ſwojej wocži a poſladoječe do pola Gustav-Adolfskeho towarſtwa! 1. do bohacže žohnowanego ſywnego pola, 2. do žohnowanja poſněho žnjoweho pola.“ Kollektu wunjeſe 659 hr. 66 np. Mjes darami, kotrež ſo pſched Božim woltarjom we wulſkej licžbje pſchepodachu, běſche dar herbſkých woſadov najwjetſchi: 1000 hr. Bóh ſaplacz Sſerbam jich pſchi wólbach a něk ſchi rjanym zyrfwinym ſwiedženju wopofanu ſwěru a wěru a ſdžerž ju jim dale! Hamjen!

— Knjeg ſantor Hatnik w Bukezach 1. oktobra na wumjent dže. Duž ma ſo město w bližším čaſu ſi nowa woſbadžie. Město je jene ſi nojlepſich zyrfwinſkých wucžerſkých městow.

— Knjeg kandidat Wicžas ſi Pſchiindž je ſi prenimi julijom jako wucžer w Biskopizach wuſtupil, ſo by ſo na ſwoje pruhowanje wólbokhmanoſče pſchihotowal. Wón po ſwojim pruhowanju jako duchowny do ſupoje pſchiindže. To je jara ſwjeſelaze, ſo ſupjanska woſada w bližším čaſu ſa ſwojeho duchowneho dostanje.

— Naſchi Sſerbja ſu ſo pſchi wólbje jako Sſerbja woſokali — jako kraloſwérny ſud. Wiches Sſerbom je Gräfa w Budyschinje dobył a tež hrabja Arnim w Pruskej Lužicy. Wyschnoſeč je ſi nowa naſhonila, ſo móže ſo na ſwojich Sſerbom ſpischeczec̄.

Dalische dobrowólne dary ſa wbohe armeniſle ſyroti.

S Rakežanskéje woſadu:

N. N. ſ R.	.. . . . .	5 hr.
N. N.	.. . . . .	7 "
Pſchipovſlane. N. N. ſ B.	.. . . . .	10 "

hromadže 22 hr.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobny džaf

Gólež, redaktor.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjegow duchownych, ale tež we wſchech pſcheczelach „Sſerb. Nowin“ na wžach a w Budyschinje dostačz.